

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobců:

a) D. A.

b) V. A.

c) M. A.

zastoupení advokátem Mgr. Janem Blanařem

sídlem Velké náměstí 149/0, 500 03 Hradec Králové

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra

sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 4. 2024, č. j. OAM-213/ZA-ZA11-ZA19-2024 a č. j. OAM-212/ZA-ZA11-ZA19-2024,

takto:

- I. Žaloby se zamítají.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobci požádali dne 12. 2. 2024 o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Žalovaný rozhodl dne 23. 4. 2024, že žalobci a) se neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Dalším rozhodnutím z téhož

dne žalovaný zamítl žádosti žalobkyně b) a žalobce c) jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 zákona o azylu.

2. Proti těmto rozhodnutím žalobci podali samostatné žaloby, které krajský soud spojil ke společnému projednání usnesením ze dne 30. 5. 2024 a zamítl rozsudkem ze dne 28. 6. 2024. Nejvyšší správní soud následně zrušil uvedený rozsudek a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení (rozsudek NSS ze dne 9. 12. 2024, č. j. 6 Azs 195/2024-30). Nejvyšší správní soud předně vytkl krajskému soudu, že neponechal ustanovenému zástupci žalobců dostatečný prostor k tomu, aby se seznámil s jejich věcí a aby případně doplnil žaloby. Zároveň považoval za procesní vadu, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, že krajský soud řádně nepoučil žalobce o jejich právu požádat o nařízení jednání v dané věci.
3. Krajský soud poté na žádost žalobců nařídil k projednání věci jednání, při němž opětovně rozhodl o jejich žalobách.

II. Shrnutí obsahu žalob a vyjádření žalovaného

4. **Žalobce a)** v žalobě uvedl, že s ohledem na svůj zdravotní stav (má oční protézu v důsledku špatně léčené infekce oka v dětství, potřeboval by vyměnit tuto protézu, trpí záněty oka, pociťuje i bolesti ve zdravém oku) potřebuje péči, která by mu nebyla v zemi původu dostupná. Jeho návrat do Ázerbájdžánu pro něj představuje riziko vážného, rychlého a nevratného zhoršení už tak vážného stavu. Kvůli své ekonomické situaci si nemůže dovolit novou protézu a bojí se, aby nepřišel i o dosud zdravé oko. Žalovaný tedy nesprávně posoudil, že v případě jeho návratu mu nehrozí přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Žalobce a) se zároveň domnívá, že mu z těchto důvodů měl být udělen přinejmenším humanitární azyl.
5. Navíc celá jeho rodina je něm závislá, neboť jeho manželka, žalobkyně b), nikdy nepracovala a ani v současnosti nepracuje. Jediným příjmem rodiny je tak příjem žalobce a), který je vzhledem k jeho zdravotnímu stavu velmi limitovaný.
6. **Žalobkyně b)** v žalobě, kterou podala zároveň jménem **žalobce c)**, odkázala především na zdravotní stav jejího manžela, žalobce a). Zdůraznila, že celá rodina je na žalobci a) ekonomicky závislá.
7. Žalobci navrhuji zrušit napadená rozhodnutí a věci vrátit žalovanému k dalšímu řízení.
8. **Žalovaný** ve svém vyjádření k žalobám uvedl, že žaloba žalobce a) jeho zdravotní stav účelově zveličuje, dramatizuje a popisuje mnohem vážněji, než jak to učinil sám žalobce a) při pohovoru se žalovaným. Co se týká žalobkyně b) a žalobce c), ti odůvodnili vycestování ze země původu pouze ekonomickými důvody, žaloba žalobkyně b) pak naprosto účelovým způsobem mění výpověď žalobkyně b) při pohovoru. Během něj ani jeden ze žalobců netvrdil, že by se obávali, že žalobci a) nebude v zemi původu poskytnuta dostatečná zdravotní péče. Závěrem tak žalovaný navrhnul, aby krajský soud žaloby žalobců zamítl pro nedůvodnost v celém rozsahu.

III. Soudní jednání

9. Během soudního jednání konaného dne 28. 3. 2025 zástupce žalobců uvedl, že rozhodnutí žalovaného jsou zatížena přepjatým formalismem. Žalovaný ignoroval skutečnost, že se jedná o žadatele, kteří nerozumí důvodům pro podání žádosti o mezinárodní ochranu

stanoveným v českém právu. Žalovaný navíc pochybil tím, že nespojil žádosti žalobců do jednoho společného řízení. V důsledku toho nemohl posoudit žádosti žalobců komplexně. V řízení týkajícím se žalobce a) nevzal v potaz, že žádá o mezinárodní ochranu spolu s rodinou, a u žalobců b) a c) nevzal v potaz skutečnosti uvedené žalobcem a), celkové okolnosti obou žádostí a toho, jak se žalobci ocitli na území ČR.

10. Žalobci se totiž ocitli na území ČR v zásadě náhodou, a to poté, co je zde vykázal policejní orgán SRN. Žalobcům tak nezbylo než požádat v ČR o mezinárodní ochranu. Kdyby tak neučinili, hrozila by jim vážná újma, jelikož by si bez osobních dokladů a bez jakýchkoli prostředků neměli možnost zajistit ani základní potřeby jako je jídlo či ubytování. Na území ČR tak žalobci nepřicestovali z ekonomických důvodů, jak tvrdí žalovaný.
11. Důsledkem postupu žalovaného bylo, že neposoudil žádosti žalobců b) a c) dle § 14 zákona o azylu. Situace, kdy nezletilému žalobci c) hrozil život na ulici bez prostředků, přitom představovala humanitární důvod pro aplikaci uvedeného ustanovení. Tento důvod je pak aplikovatelný na všechny žalobce, jelikož není možné oddělit nezletilého od jeho rodičů. Zástupce žalobců zároveň v této souvislosti odkázal na Úmluvu o právech dítěte a na socioekonomické postavení žalobkyně b), které zapříčinilo, že nebyla schopná svou žádost dostatečně odůvodnit.
12. K věci se vyjádřil i přímo žalobce a). Poukázal na své zdravotní problémy a na potíže s bydlením, které měla jeho rodina v zemi původu. Navzdory těmto problémům se vždy snažil pracovat. Původně žalobci cestovali do Německa, tam jim ale anulovali víza, a tak skončili v ČR. Zde by rádi zůstali, chtěli by, aby žalobce c) mohl v ČR studovat.
13. Pověřený pracovník žalovaného shrnul obsah napadených rozhodnutí a setrval na jejich závěrech. Žalobci uváděné důvody jsou spíše ekonomické povahy a nelze jim na jejich základě udělit mezinárodní ochranu. Žalovaný nepochybil ani tím, že rozhodl samostatně o žádosti žalobce a) a ostatních žalobců.
14. Na návrh zástupce žalobců soud provedl důkaz lékařskou zprávou ze dne 14. 6. 2024, která potvrzuje potíže žalobce a) se zrakem, a listinami týkajícími se školní docházky žalobce c) v ČR (vysvědčení a doporučení školského poradenského zařízení).

IV. Posouzení věci krajským soudem

15. Krajský soud přezkoumal napadená rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Žaloby shledal nedůvodné.
16. Nejprve se soud zabýval namítanou vadou spočívající v tom, že žalovaný nespojil žádosti žalobců do jednoho společného řízení. V důsledku toho údajně nemohl posoudit žádosti žalobců komplexně. K tomu soud uvádí, že žádosti o udělení mezinárodní ochrany jsou v případě rodinných příslušníků zpravidla vzájemně provázané a dotýkají se rodiny jako celku. Postavení dítěte se přitom ve většině případů odvíjí od postavení rodičů (viz např. rozsudek NSS ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008-57, č. 1943/2009 Sb. NSS). Z právních předpisů ale nevyplývá povinnost žalovaného vést společné řízení o žádostech o mezinárodní ochranu podaných členy jedné rodiny. Žádnou takovou povinnost nestanoví ani zákon o azylu, ani příslušné předpisy práva EU. Směrnice Evropské parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu,

a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“), pouze v čl. 23 odst. 1 obecně stanoví, že *členské státy zajistí, aby mohla být zachována celistvost rodiny*. K zachování celistvosti rodiny nicméně není nezbytně nutné vést jedno společné řízení se všemi jejími členy. Postačí, pokud žalovaný v jednotlivých řízeních bere v potaz, že s právě posuzovaným žadatelem žádají o mezinárodní ochranu také jeho příbuzní. Podle názoru soudu žalovaný v nyní posuzovaném případě dostal tomuto požadavku, jak bude patrné z níže podaného rozboru jednotlivých napadených rozhodnutí.

K rozhodnutí týkajícímu se žalobce a)

17. Ze správního spisu vedeného k žádosti žalobce a) soud zjistil, že ten si dne 12. 2. 2024 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Dne 15. 2. 2024 poskytl údaje k podané žádosti a téhož dne s ním byl proveden pohovor k žádosti. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl svou špatnou finanční situaci v Ázerbájdžánu. Zadlužil se a kvůli svému zdravotnímu hendikepu již nemohl sehnat práci. Ke svému zdravotnímu stavu blíže uvedl, že od dětství měl problémy s okem, kvůli špatně léčené infekci oka má od šesti let oční protézu, naposledy mu ji v zemi původu měnili v roce 2020. Někdy má ve zdravém oku bolesti a bojí se, aby nepřišel i o toto oko. Přestože mělo v roce 2022 dojít k výměně protézy, z důsledku nedostatku peněz se výměna neuskutečnila. Jinak je zdravý a plně soběstačný. A práci vždy sehnal, musel ji po čase kvůli problémům s okem opustit. I když pracoval, jeho plat byl nízký. V roce 2022 začaly jeho problémy s protézou, v průběhu jednoho roku nebyl v práci asi čtyři měsíce. Výměny protéz v zemi původu dělají i v soukromých nemocnicích, na to však neměl peníze. Ve státní nemocnici jsou vyšetření zadarmo, jen protéza se platí. Jako důvod pro vycestování v roce 2024 uvedl, že chtěl lepší budoucnost pro svého syna, pokud by v Evropě našel práci, splatil by dluhy. Též si myslí, že jeho problém s okem by tu šel řešit lépe. Původní cílovou zemí žalobce a) bylo Německo.
18. Součástí správního spisu byla lékařská zpráva ze dne 25. 3. 2024 o ošetření žalobce a) pro bolest břicha, dále Informace OAMP ze dne 12. 7. 2023 „*Ázerbájdžán – Bezpečností a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv*“, stav: červenec 2023.
19. Žalobce a) v žalobě namítl, že mu s ohledem na jeho zdravotní stav měla být udělena doplňková ochrana, případně alespoň humanitární azyl. K tomu soud především uvádí, že podle aktuální judikatury správních soudů nelze udělit doplňkovou ochranu z důvodu nepříznivého zdravotního stavu (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022-48, č. 4589/2024 Sb. NSS; rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2024, č. j. 3 Azs 80/2023-27; rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 24. 10. 2024, č. j. 45 Az 9/2023-73). Citovaná judikatura sice k tomuto závěru dospěla při výkladu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu ve znění účinném do 30. 6. 2023, jedná se však o závěr, který lze bezpochyby vztáhnout i na nyní posuzovanou věc.
20. Rozšířený senát NSS v citovaném usnesení zejména uvedl, že ustanovení o vážné újmě a udělení doplňkové ochrany jsou transpozicí kvalifikační směrnice. Institut doplňkové ochrany je proto z hlediska definice a obsahu determinován unijním právem vč. judikatury Soudního dvora. Jakýkoliv zásah národního zákonodárce do právní úpravy doplňkové ochrany na vnitrostátní úrovni tedy podléhá limitům, jež kvalifikační směrnice pro svou transpozici určuje. Tímto limitem je zejména nemožnost zákonodárce rozšiřovat okruh žadatelů o doplňkovou ochranu způsobem, který nerespektuje logiku mezinárodní ochrany.
21. V této souvislosti pak odkázal na rozsudek Soudního dvora ze dne 18. 12. 2014, věc C-542/13, *M'Bodj*, body 42-44. Podle Soudního dvora kvalifikační směrnice brání tomu, aby členský stát zavedl nebo zachoval ustanovení přiznávající doplňkovou ochranu státním příslušníkům třetích zemí, kteří se octli v situacích postrádajících jakoukoli vazbu na logiku mezinárodní ochrany, neboť to by bylo v rozporu s celkovou systematikou a cíli této směrnice. Členský stát z tohoto důvodu například nemůže zavést nebo zachovat

ustanovení přiznávající doplňkovou ochranu státnímu příslušníkovi třetí země trpícímu vážným onemocněním z důvodu rizika zhoršení jeho zdravotního stavu, které vyplývá z neexistence odpovídající léčby v zemi původu (rozsudek *M'Bodj*, bod 43).

22. K ochraně v případě nepříznivého zdravotního stavu tedy zbývá institut humanitárního azylu, který je institutem národním a na unijním právu nezávislým. Při vymezení tohoto institutu v § 14 zákona o azylu zákonodárce zvolil kombinaci neurčitého právního pojmu *případ hodný zvláštního zřetele* a následného správního uvážení (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72, č. 375/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014-27, č. 3200/2015 Sb. NSS). Na jeho udělení není právní nárok.
23. Přístup správních soudů při posouzení, zda by v konkrétním případě měl být humanitární azyl udělen, je tradičně zdrženlivý. Správní a soudní praxe podřazuje pod *důvody hodné zvláštního zřetele* například závažné zdravotní problémy nebo individuální následky humanitární katastrofy (rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Pokud jde o správní uvážení žalovaného, správní soudy jej přezkouvávají v souladu s § 78 odst. 1 druhou větou s. ř. s. pouze z toho hlediska, zda žalovaný nepřekročil meze svého správního uvážení či zda jej nezneužil (srov. rozsudky NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, ze dne 7. 6. 2006, č. j. 3 Azs 79/2005-61, či ze dne 1. 6. 2017, č. j. 9 Azs 14/2017-30). Soud tedy nemůže správní uvážení žalovaného bez dalšího nahradit vlastní úvahou.
24. Z obsahu napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný se při hodnocení možnosti udělení humanitárního azylu žalobci a) zabýval jeho rodinnou, sociální a ekonomickou situací. Přihlédl také k jeho věku a zdravotnímu stavu. Žalovaný konstatoval, že žalobce a) má sice zdravotní hendikep v podobě oční protézy, je však zcela soběstačný a schopný žít se vlastní prací. Ve vlasti vždy práci našel, byť jeho plat byl nízký. Žalobci a) zároveň byla v zemi původu poskytována potřebná zdravotní péče – sám žalobce a) v pohovoru uvedl, že vyšetření ve státních nemocnicích jsou zadarmo, platí se pouze protéza, na výměně protézy byl již třikrát, zanedbával ale termíny pravidelných kontrol. Žalovaný zároveň vzal v potaz skutečnost, že žalobce a) je ženatý, má nezletilého syna a že celá rodina požádala o mezinárodní ochranu společně. Po zhodnocení uvedených skutečností žalovaný neshledal situaci žalobce a) za natolik výjimečnou či tíživou, že by bylo potřeba mu přiznat humanitární azyl.
25. Soud souhlasí s uvedeným závěrem žalovaného. Situace žalobce a) podle názoru soudu nepředstavuje *důvody hodné zvláštního zřetele* ve smyslu § 14 zákona o azylu. Žalovaný zároveň zhodnotil všechny podstatné skutečnosti, na které žalobce a) v řízení poukázal, a srozumitelně a logicky vysvětlil, z jakých důvodů nepovažoval za splněné podmínky pro udělení humanitárního azylu. Jeho odůvodnění by v tomto bodě jistě mohlo být podrobnější, ale v žádném případě není nepřezkoumatelné.
26. Krajský soud dodává, že podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva (viz zejména rozsudek ESLP ze dne 13. 12. 2016 ve věci *Paposhvili proti Belgii*) by povinnost cizince vycestovat do země původu mohla s ohledem na jeho závažné zdravotní potíže vést k porušení čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Jedná se však o velmi výjimečné případy, kdy by cizinec v důsledku nedostatku vhodné zdravotní péče či přístupu k ní v zemi původu čelil riziku skutečného nebezpečí vážného, rychlého a nevratného zhoršení jeho zdravotního stavu vedoucího k intenzivnímu utrpení nebo snížení délky života. To ale zjevně není případ žalobce a). Léčba očních potíží (včetně

výměny oční protězy) je pro něj v Ázerbájdžánu dostupná, byť je její dostupnost ztížena ekonomickou náročností této léčby.

27. Žalovaný zároveň posoudil situaci žalobce a) komplexně a vzal v potaz, že o mezinárodní ochranu žádá také jeho manželka a nezletilý syn. Ani tato skutečnost však podle žalovaného neodůvodňuje udělení humanitárního azylu žalobci a). Soud přisvědčuje žalovanému rovněž v tomto ohledu. Žalobce a) namítl, že po vykázání ze SRN jemu a jeho rodině v ČR hrozil život na ulici bez prostředků. V podstatě se tak dovolává své nepříznivé ekonomické situace. To je ale skutečnost, která sama o sobě nemůže být důvodem udělení mezinárodní ochrany v žádné formě, tedy ani ve formě humanitárního azylu, jak tradičně dovozuje judikatura správních soudů.
28. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani poukaz žalobců na zásadu nejlepšího zájmu dítěte, garantovanou v čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Uvedenou zásadu je třeba chápat tak, že státní orgány jsou při vydávání rozhodnutí, které mají relevantní vliv na právní postavení dítěte, povinny vzít zájem dítěte v potaz jako přední hledisko. Neznamená to však, že vždy musí v rámci rozhodovacího procesu nutně převážit zájem dítěte nad ostatními zájmy. V nyní posuzované věci pak soud dospěl k závěru, že ani při zohlednění nejlepších zájmů dítěte [žalobce c)] nelze dovodit, že by žalobci a), potažmo celé jeho rodině, měl být udělen humanitární azyl.
29. Žalobci by v ČR patrně měli vyhlídky na lepší život než v zemi původu, ať už z hlediska dostupnosti zdravotní péče, či z hlediska možnosti dosažení kvalitního vzdělání pro žalobce c). To ale samo o sobě ještě nepředstavuje *důvody hodné zvláštního zřetele* ve smyslu § 14 zákona o azylu. Přijetí opačného výkladu by znamenalo, že v podstatě každá rodina s nezletilým dítětem pocházející z ekonomicky slabší země, která v ČR požádá o mezinárodní ochranu, by měla obdržet humanitární azyl. To ale zjevně nebyl záměr zákonodárce.
30. Během soudního jednání žalobce a) dále poukázal na potíže s bydlením, které údajně měla jeho rodina v zemi původu. K tomu soud uvádí, že ve správním řízení žalobce a) tuto skutečnost nezmiňoval, žalovaný se jí proto nemohl zabývat. Nejedná se přitom o skutečnost, kterou by žalobce a) vzhledem k jejímu charakteru nemohl uvést již v řízení před žalovaným. Soud se jí proto blíže nezabýval.

K rozhodnutí týkajícímu se žalobkyně b) a žalobce c)

31. Ze správního spisu vedeného k žádosti žalobkyně b) soud zjistil, že žalobkyně b) jménem svým a jménem žalobce c) podala dne 12. 2. 2024 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Jako důvod žádosti ve formuláři Poskytnutí údajů dne 15. 2. 2024 uvedla, že důvody sdělí její manžel. V pohovoru konaném téhož dne sdělila, že nikdy nepracovala a z Ázerbájdžánu vycestovali z důvodu, že neměli peníze. Od pobytu v ČR očekává, že tu chtějí žít s manželem a synem společně a chtějí, aby tu syn dostal vzdělání. V rámci seznámení se s podklady doplnila, že se jim v zemi původu žilo těžko a nevycházeli s penězi.
32. Podle § 12 zákona o azylu *se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má.*

33. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za *vážnou újmu* považuje a) *trest smrti nebo poprava*, b) *mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání* žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) *vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu*.
34. Podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu platí, že žádost o udělení mezinárodní ochrany se zamítne jako *zjevně nedůvodná*, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany *neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12* nebo že mu *hrozí vážná újma podle § 14a*, a zároveň *uvádí pouze ekonomické důvody*.
35. Podle § 16 odst. 4 zákona o azylu platí, že *jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné*, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany *splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b*.
36. S ohledem na shora provedená skutková zjištění musel krajský soud přisvědčit závěrům žalovaného v tom, že žalobkyně b) ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uváděla pouze ekonomické důvody a současně neuváděla žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by v zemi původu mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že by jí či žalobci c) hrozila vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Přesně na tuto situaci pamatuje § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, jenž byl také žalovaným v této věci aplikován, a žádost žalobkyně b) byla v souladu s tímto ustanovením zcela po právu zamítnuta jako zjevně nedůvodná. Nadto soud konstatuje, že žalobkyně b) v rámci azylového příběhu rodiny zmínila zdravotní stav manžela pouze okrajově a více se jím zabývala až v řízení před soudem.
37. Z takto tvrzených skutečností učinil žalovaný srozumitelný, logický a na věc přiléhavý závěr, že žalobkyně b) žádala o mezinárodní ochranu čistě z ekonomických důvodů, které nelze bez přistoupení dalších okolností považovat za azylově relevantní důvody (srov. rozsudky NSS ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003-43, ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54, a ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48).
38. V souladu s § 16 odst. 4 zákona o azylu žalovaný za této situace neposuzoval, zda žalobkyně b) a žalobce c) splňují podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.
39. K námitce, že žalobci nepřicestovali na území ČR z ekonomických důvodů, ale že se zde ocitli poté, co byli vykázáni ze SRN, soud uvádí, že není podstatné, do které cílové země původně směřovali. Podstatné je, jaké důvody žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně b) v řízení uvedla. Vzhledem k tomu, že uvedla pouze ekonomické důvody, vyhodnotil žalovaný její žádost správně jako zjevně nedůvodnou.
40. Soud zároveň na tomto posouzení nevidí nic formalistického, žalovaný pouze postupoval v souladu s jasným zněním zákona. K námitce, že socioekonomické postavení žalobkyně b) zapříčinilo, že nebyla schopná svou žádost dostatečně odůvodnit, soud uvádí, že žalobkyně b) měla ve správním řízení dostatečný prostor uvést všechny důvody své žádosti. Navíc ani v soudním řízení neuvedla žádné skutečnosti svědčící o tom, že by ona či žalobce c) mohli být v zemi původu vystaveni pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že jim hrozí vážná újma podle § 14a téhož zákona. V žalobě odkázala především na zdravotní stav jejího manžela, žalobce a), a na svou ekonomickou závislost na něm. Rozhodnutím týkajícím se žalobce a) se však soud již výše zabýval a neshledal žádné pochybení v závěrech žalovaného.

41. Nedůvodné jsou také námitky žalobců, že žalovaný neposoudil jejich situaci komplexně a že nezletilému žalobci c) hrozil život na ulici bez prostředků. Soud považuje za dostatečné, že žalovaný blíže posoudil možnost udělit humanitární azyl žalobci a). Přitom se zabýval také jeho rodinnou, sociální a ekonomickou situací a vzal v potaz i skutečnost, že má nezletilého syna, který spolu s ním žádá o mezinárodní ochranu. Soud předpokládá, že pokud by žalovaný rozhodl o udělení nějaké formy mezinárodní ochrany žalobci a), promítlo by se to, s ohledem na výše zmíněnou zásadu celistvosti rodiny, rovněž do jeho rozhodování o zbylých členech rodiny. To se však nestalo.

V. Závěr a náklady řízení

42. Soud tedy neshledal žaloby důvodnými a nad jejich rámec nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadených rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žaloby jako nedůvodné podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
43. Výrok II. o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobci nebyli v řízení úspěšní, nemají tak právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Pokud kasační stížnost proti tomuto rozsudku nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost.

V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Hradec Králové 28. března 2025

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce